

Előfizetési árak:
 Egész évre 60 Lel
 Félévre 30 .
 Negyedévre 15 .
 Egyes szám ára 1.50 L.
 Megjelenik minden szombaton.
 Kéziratokat nem adunk vissza.
 Telefonszám: 35.

DÉVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:
 Regina Maria-u. 12., hová a
 lap szellemi részét illető min-
 den közlemény intézendő.
 Kiadóhivatal:
 Déva, Regina Maria-u. 12.,
 hová az előfizetések és hír-
 detések küldendők.

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Fasiszta-puccs.

A fasiszmus Romániában csak nagyon lassan vert gyökeret. Ugy lehetne inkább helyesebben mondani, hogy a gyökér növése még csak most van folyamatban. De folyamatban van, mutatja ezt a fasiszták itt-ott feltűnő pártlapja s egy-egy nagyobb emberük véleményének a hallatása. S bár még ezidőszert nincsen sok hívője, illetőleg követője, mégis már a kormány legyilkolásának tervével foglalkoztak.

Ez az a terv, ami minden Romániában elő valamire való embert meggondolkoztat. Meggondolkoztatja éppen azért, mert a fasiszmus — amennyire mi is ismerjük — éppen az erkölcsi és gazdasági tökély felé törekszik. Ez a terv azonban éppen erkölcsi szempontból esik kifogás alá. A politikai gyilkosság igazán csak a legvégső esetben megengedett dolog. Határtalan bölcsesség és lángeszű előrelátással bíró egyéniségnek volna szabad csak magát arra elszánnia s még az is abba a hibába eshetne, hogy egyszerűen tévedne, ami az egészet közönséges, erkölcsileg kritikán aluli gyilkossággá degradálná.

A fasiszták, úgy látszik, fanatikusok. Fanatikus hittel hiszik, hogy az ország

ereiben csak az ő eszméik fogják gyorsabb mozgásra készíteni a vért s a nemzeti nagyságot mindenütt a megérdemelt magasságra helyezni. S mert fanatikusok, nem is gondolhattak arra, hogy tervük, illetőleg puccstervük milyen hatalmas megrázkódtatással járt volna s ami a fő, nekik mennyire nem volt joguk ennek a tervnek még csak a kigondolására sem.

Lélektani szempontból valóban elszomorító körülmény. Rávilágít a mai kapkodó korra, amely semmiféle megállapodott erkölcsi eszményt nem ismer. Amely jelszavak ködjével kormányozható és mindenre kapható. A felelősségérzet abszolút hiányával párosul ez a gondatlanság, illetve gondolkodásnélküliség, amely a lelkeket a legnagyobb könnyelműsége ragadja. Ilyenkor természetesen nem gondolhatnak arra, hogy az ország gazdasági állapotának nem használhat az ő áldásos működésük. Miért gondoljanak arra, amikor azt gyökeresen meg akarják változtatni. Addig, amíg elveszik az uralmat, még ronthatják is, hiszen azzal csak a saját malmukra hajtják a vizet.

Csak éppen itt van a második hiba. A fasiszmus nem hoz más társadalmi berendezkedést, sem erkölcsi, sem gazdasági

téren. Erkölcsileg a nemzeti vonást akarja a társadalomban még inkább kidomborítani, gazdasági téren pedig az abszolút konszolidációt akarja megvalósítani. De ismételjük, nem jön új gazdasági rendszerrel, mint pld. a kommunizmus, amely a magántulajdont törli el, hanem csak a mostanit akarja, úgy fejezhetnők ki legjobban, mesterségen gyorsabb mozgásra és hasznathatóbbra kényszeríteni. Amely éppen azért, mert mesterséges, sohasem fog sikerülni.

A kormány politikájával sem gazdasági, sem más téren mi sem vagyunk megelégedve. De minden körülmények között elítéljük azt a tervet, amely ilyen brutális erőszakkal akar a kormányzason segíteni. Azért, mert Olaszországban sikerült a fasisztáknak átvenni a hatalmat, itt — szinte egész bizonyosan jósolhatunk — sohasem fogják tudni átvenni. Nem pedig azért, mert a lakosság legtöbb része ellene van az ilyen megrázkódtató uralomátvételnek s ellene volna a fasiszta uralomnak is, ha történetesen bekövetkezne.

Románia gazdasági helyzete még ma is lejtőn áll. Lejtőn csuszik. Ebből már minden polgára megtanulhatta, hogy országa csak úgy tud ebből a kátyuból kievickélni,

Emlékek szárnyán.

Mély csend. A nap nyug odni tér.
 Majd egy mélyző perc a'att
 Cikázó villám gondolat
 Fénycsóvját a multba dobva,
 Megremegteti lelkedet . . .
 S hogyan?... miként?... már nem tudod, csak érzed,
 Hatalmában vagy, megigézett;
 S míg szellemhangján felkacag,
 Már foglya vagy.

S szárnyára vesz, mint hívőt mély fohásza
 Mennyeke-szédült imái során
 S enyhe verőfényen himbálva,
 Szent ígézetek csolnakán
 Odavarázsol, hol a kikeletnek
 Színes, illatos virági teremnek
 S örök a fény, a dal, a szerelem;
 Ahol a vágyak lobbanatja
 Remények vizén futó sajka:
 Valóságra evez a sejtelem;
 S ahol a hit még gránitszikla
 És az életnek ezer titka
 Nem okoz gondokat neked
 S bármerre száll tekinteted,
 Beteljesedés vár ujjongva,
 Kincseit mind elédbe dobva:
 Kisérje gyönyör minden léptedet . . .

Elszállt ifjuságod homályán
 Fények gyulnak és izzó vásznán
 — Mint a tülkörben, úgy látod magad:
 Anyád, szerelmed, erdők és a róna,
 Mintha csak megtestesült volna,
 Jöttödre mind-mind felkacag.

S hogyan a távol fényköréből
 — Mint méh, édes teherrel visszaszálsz

S alkonyuló szobád csöndjében
 A fénynek csak az árnyra vár:
 Áldva áldod a röpke percet,
 Mely rabul ejti lényedet
 És emlékek fényözönében
 Fürösztötte meg lelkedet.
 (Kolozsvár, 1923. X. 8.) — Kosztolánszky István.

Jancsika és Juliska.

Irta: Kovács Károly.

Valamivel öregebbek voltak, mint a mesében. Jancsi 18, Juliska 16. Képzelték, mennyire szerették egymást. Majd megették egymást a szemekkel s néha az ajkaikkal is. Mert bizony sokszor összebujtak, ha senkise látta őket. A szülők ugyanis haragban voltak. Juliskának az apja hetenkint többet adott a perselybe a templomban, mint Jancsinak az apja. Egy krajcárral adott többet, de az nagyon sokat jelentett. Így nem akarta Jancsihoz adni egyetlen Juliskáját.

A fiatalokat azonban a sok holdvilágos este, amiket rendszerint külön-külön töltöttek, rendkívül okossággal ruházta föl. El is mondták egymásnak, hogy nekik bizony nincs mire várnunk. Jancsinak van két jó keze, majd dolgozik. Juliska is elég jól megtermett, ő is megdagasztja a kenyeret, ha lesz hol és mit.

Egy reggel aztán hiába keresték a faluban. Megszöktek s még kavicsot sem hintettek maguk után, hogy az öregek megtalálják. Nem is igen teheték, mert vonaton mentek.

Nagy volt a fiatalok boldogsága. Az első városban azonban nem tudták, mit csináljanak, hová menjenek. Juliskának eszébe jutott, hogy van egy öreg nagynénje, hát azt fogják felkeresni.

Igy kerültek el a boszorkányhoz, mert bizony az olyan csuf és olyan öreg volt, mint egy boszorkány. A háza is meg éppencsak, hogy nem volt ennivalóból. Mert ennivaló szép volt. Magas falakkal, diszítéssel, szép parkkal, szökőkuttal és egyéb cifraságokkal.

Olyan szépen fogadta őket a nagynéni, hogy alig akarta elengedni. Meg is simogatta a Jancsit, akit majd a hideg tört ki érintésére. Harmadnap, amikor Juliskájával a fényes szobában felébredt, azt mondta, hogy jó volna dolgozni. Mégse illik így elpazarolni a néni vagytonát s itt meg is kaphatja a Juliska apja. Különben már megirta ő az édes anyjának, hogy itt vannak, de arra kérte, el ne árulja őket.

Juliska nem osztotta a Jancsi nézetét. Ő nagyon jól érezte magát s a nénit is szinte megkedvelte.

De a boszorkány nem hiába volt boszorkány. Jancsi egyszer csak azon vette észre magát, hogy egy csomó jóképi fiatalemberrel ismerkedtek össze. S a néni valahányszor ránézett, mindig olyan különösen nézte végig. Juliska meg azt vette észre, hogy egy csomó szép nő settenkedik a Jancsi oldalán.

Egyiknek se tetszett, de nem szóltak, Lefeküdtek és hátat fordítottak egymásnak.

Másnap azonban Juliska már megint jókedvű volt és többet nézett a tülkörbe. Jancsi pedig tovább busult és munka után látott.

Este pizkosan, fáradtan jött haza a munkából, szinte szégyelte, hogy ilyen kinézéssel kell bejönnie. De büszkévé tette, hogy Juliskája olyan szép és hódító.

Juliska ábrándozó lett és Jancsival mind ke-

ha közös erővel a társadalom nyugalma tartják fenn s egymásközt a testvériség és szeretet magvait hintik el.

Románia számára, talán éppen azért, mert minden részén olyan tekintélyes számban laknak kisebbségek, csakis ez az egy út van a konszolidálódás elérésére. Az a módszer, amely rendet, jogot és jóllétet biztosít az ország minden polgárának.

Igaz, hogy a mai kormány távol áll mindezekről, de az is igaz, hogy a fasizmusnak még annyi joga sincs az átvételhez, mint, amennyi joga Bratianunak van kormányozni. Pedig neki sincs valami sok joga.

Az elszegényedett Déva.

Elementek a muzsikus cigányok.

Azt szokták mondani, hogy a városok nyilvános életéből magát a lakókat lehet megismerni. Meg lehet ismerni jellem és főleg gazdasági szempontból. Az a város, amelynek lüktető esti és éjjeli élete van, gazdag, mert ilyen fényezésre is telik neki. Az a város pedig, amelyben a polgárok a tyukokkal fekszenek, vagy nagyon szegény, vagy egészen megváltozott.

Ha ezt elfogadjuk irányadónak (és el is kell fogadnunk), megállapíthatjuk, hogy Déva városa a lassu, de annál biztosabb elszegényedés stádiumában van. Most vevődik ez leginkább észre, bár már évekkkel ezelőtt kezdődött, amikor a színházak sehogysem tudtak zöldágra vergődni. Fényes bizonyíték erre az elszegényedésre most az, hogy Déváról a dévai benszülött muzsikus cigányok kénytelenek voltak eltávozni, mert nem tudtak megélni.

Neveléses és talán kicsinyes dolognak tűnik fel ez az első pillanatban. De csak gondoljuk meg, hogy beláthatatlan időkre visszamenőleg, mindig volt muzikus cigány Déván.

vesebbet törődött. Egy másik fiatalemberrel, akit szintén Jancsinak hívták, azonban mind többet és többet foglalkozott. De Jancsi ezt nem vette észre. Csak az tűnt föl neki, mintha egy ifjú hölgy mind jobban és jobban a szemébe nézne.

Elkeseredett és megunta a munkát. Két napig otthonült és Juliskáját figyelte. A harmadik nap azt mondta, hogy máshová kell hogy menjenek. Az apja azt írta, hogy a Juliska apja felfedezte őket. Lehet, hogy a néni írta meg. Kitélik tőle, olyan mint egy boszorkány.

Juliska nem engedte a nénit sértegetni, amin összeveszttek. Jancsi elszaladt hazulról s még jobban dolgozott. Két hét múlva véglegesen el akart menni. Juliska megint nem akart. Jancsi dühében megverte. Verés közben a boszorkány is bejött és csilitani próbálta őket. Jancsi megdöbbenve látta, menyinyire hasonlít ahhoz a nőhöz, aki őt be akarta fogni.

Másnap elment abból a városból. Juliskája nem ment. Ott maradt a másik Jancsival. De nem sokáig, egy hét múlva hazaküldte a boszorkány. A másik Jancsi meg vele ment haza, a falujába.

Othon a Jancsi apja megverte Juliskát, mert világgá menesztte a fiát. Ezért tüzcsóvát kapott a Jancsiék háza. A tűz Juliskáék házáat is elhamvasztotta.

A tűz után Juliskának nyoma veszett. Senkise látta, merre ment. A tűzbe nem égett be. A másik Jancsit azonban egy gerenda agyonütötte.

Az első Jancsi meg valahol dolgozott, dolgozott s aztán ivott... ivott...

Ismert cigánycsaládok hegedültek a dévai polgároknak, majd fiaiknak s az unokáknak az unokák. De mindig meg tudtak élni Déván.

Igaz, hogy nem egyedül a dévai közönség a hibás, hanem a kormány is, hogy olyan horribilis cigányzeneadótt hozott be, amely lehetetlenné tette az állandó kávéházi zenét. S azért is hibás a kormány, mert annyi adót szórt ránk, hogy alig tudunk megélni, nem-hogy cigányzenére gondolnánk.

Déva minden szórakozása a korszó és a mozi. A korszó is olcsó, a mozi is megfizetik örömmel.

Idők jele talán, hogy a nagyközönség már inkább otthon szeret ülni, mint a pénzt ki-dobálni? Ez csak azért elfogadhatatlan, mert a lelki állapotok nem olyanok, nem kedvezzenek az elmélyülésnek, inkább a könnyebb szórakozásoknak.

Azért olyan nagymérvű az elszegényedés, mert ilyen időkben a polgárok kis pénzzel is nagylábon szeretnek és néha tudnak is élni.

Ha le lehetne szavaztatni a dévai polgárokat, azt hiszem, igazam fényesen bebizonyulna a szegénység tekintetében. Az is lehet azonban, hogy csalódnék. De a csalódás csak abból származhatna, hogy nem vallanák be az igazat.

Igy senkise vallja be, de közösen mindent szépen elárulnak. Elárulják a szegénységet.

A katonai igazolványok láttamozása.

Tudnivalók a jelentkezésekről.

A hadsereg főparancsnokság 520—923. sz. rendelete szerint a szászvárosi Cercul de Recrutare—Hadjegésztő parancsnokság részéről az állománylajstromok pontos vezetése céljából a katonai igazolványok ellenőrzésére és láttamozására kirendelt bizottság működését a dévai járásban folyó hó 15-én már megkezdte. A bizottság tartózkodási sorrendje a következő:

- Október 15-én: Alsókajanel.
- „ 16-án: Valisora.
- „ 17-én: Burjánfalva.
- „ 18-án: Kersec.
- „ 19-én: Vecel.
- „ 20-án: Csertés.
- „ 21-én: Haró.
- „ 22—23-án: Marosolymos.
- „ 24—27-én: Déva.

Ezen bizottság előtt, katonai igazolványaikkal, mindazon hadkötelesek megjelenni tartoznak, akik 1878—1898 években születtek, ugy-szintén azok is, akik eddig bármilyen okból a megtartott sorozásokon nem jelenhettek meg. Akik a jelentkezési időpontban távol vannak állandó tartózkodási helyüktől, igazolványaik láttamozása végett okt. 15 és nov. 30-ika között a szászvárosi Cercul de Recrutarenál kötelesek jelentkezni. Ugyanezen időpontban kell jelentkezniök azoknak is, akik fel vannak mentve a katonai szolgálat alól és mint ilyenek hadmentességi adót fizetnek. A jelentkezés alkalmával a befizetéseket igazoló nyugtákat fel kell mutatni.

Akik a fent megjelölt időben a jelentkezést indokolatlanul elmulasztják, az erre vonatkozó katonai törvények szerint súlyos büntetés alá esnek.

— **Letelepedési engedély.** Déva város tanácsa legújabbán Hunyadi Victor bakaini lakosnak adott letelepedési engedélyt.

— **Uj iparigazolványok.** Déva város tanácsa legutóbb a következő iparengedélyeket adta ki: Ninkovits István könyvkötő, Bogdán Mária gipsztárgyak készítése.

Szász tiltakozás az iskolarendeletek ellen.

A kolozsvári német-szász kerületi választmány legutóbb tartott ülésén foglalkozott a kormány iskolarendeleteivel és az alábbi határozatot hozta:

— A kormány iskolapolitikája az anyanyelven való tanítás és nevelés dolgában a német nép természetes jogai ellen tör. A tervezett rendszabályok arra alkalmasak, hogy az iskola nevelő célját és a nép magasabb képzetését alá-súlyoszza. Együttal ezek a rendszabályok szellemi és lelki kényszert is jelentenek, melynek végső célja, hogy a németiséget faji mivoltából kivetkőztesse. Ennélfogva a kolozsvári kerületi választmány a maga részéről is tiltakozik ezen intézkedések ellen. Emlékeztet a királyi dekrét által érvényesített és megerősített ígéretekre és a gyulafehérvári határozatokra, melyek a román nép becsületbeli tartozását jelentik. Emlékeztet a kerületi választmány arra is, hogy Erdély román népe évtizedeken át harcolt mindazon elnyomó intézkedések ellen, melyek most az ő nevében történnek és egy küzdelemteljes mult megtagadását jelentik. Végül a választmány azt a meggyőződését fejezi ki, hogy a német faj, melynek ereje évszázadok viharát kiállta, ezekkel a támadásokkal szemben is rendíthetetlenül, szokásaihoz és tradícióihoz hiven meg fog állni és beigazolja egy nagy király eme mondását: „Gránitba harapnak.”

EMLÉKEZTETŐ.

Szegény nyugdíjasok!

A társadalom legelhagyottabb része: a nyugdíjasok. Talán senkit se hagynak el olyan rutul, mint manapság a nyugdíjasokat. Egy hosszú, munkás életnek ma az a koronája, hogy alig adnak érte annyi nyugdíjat, hogy megéljen belőle. Nem hogy megéljen, még talán cigarettára sem elég az a kevéske pénz. Igaz, hogy a társadalom mindig önmagával van elfoglalva s így a már elöregedett tagjával keveset törődik, mégis erkölcsi kötelessége volna felkarolni a nyugdíjasok ügyét, hogy az a kormánytól is meghallgatásra találjon. S talán éppen önzésből kellene megtennie, ne-hogy majd annak idején, amikor ő válik nyugdíjassá, szintén így bánjanak el vele.

Nem szabadna így hagyni már csak azért sem, mert az az élet rendje, hogy a megrok-kant tagokat a fiatalabbaknak kell eltartani. Egy hosszú munkásélet nem alamizsnáért könnyörög, amikor a tisztességes nyugdíját kéri, hanem a természet örök rendjére hivatkozik. De sok esetben a saját befizetett aranyfillereit kéri vissza, amelyek ma tekintélyes összeget képviselnek.

Bármilyen nehezek is a gazdasági viszonyok, a nyugdíjasokat, az özvegyi nyugdíjasokat elfelejteni, nagyon hálátlan és lelketlen dolog. Segítsen tehát a társadalom a nyugdíjasoknak abban, hogy kérelmük megvalósí-tassék. De segítségére lehet úgy is, ha a jótékonykodást néha-néha az ő javukra eszközli.

Mert azt csak senkisésem hiszi el, hogy 100, 200 leiből meg lehet élni s esetleg gyermeket is nevelni. Szeretnők látni azt a minisztert, aki ezt meg tudná tenni. Ha valamelyik egyszer megpróbálná, biztosan örömmel felemelné a nyugdíjakat, mert látná, hogy ami lehetetlen, az lehetetlen.

De nem próbálják meg, mert nyugalmazott miniszternek már nincs szüksége nyugdíjra.

Előfizetési felhívás!

1923. október hó 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra. A szerény anyagi körülmények s a drágaság dacára is igyekeztünk lapunkat fenntartani s a vidéki sajtóra általánosságban is ránehezülő akadályokkal megküzdve, a köznek szolgálatába állítani.

E célunk elérésében előfizetőink nagyban segítségünkre voltak, miért is felkérjük olvasóközönségünket, hogy előfizetésével lapunkat támogassa

A hátralékban lévő előfizetőinket pedig kérjük, hogy nehéz munkánkat méltányolva, sziveskedjenek beküldeni az elmaradt előfizetési díjakat, mert azokat tovább már nem nélkülözhetjük.

Előfizetési áraink a következők:

Egész évre . 60 lei Negyed évre 15 lei
Félévre . . . 30 lei Egyes szám ára 1-50

Eljárás az erdőkitermelési engedélyek megszerzése körül.

A bukaresti erdőigazgatóság 4467. szám alatt folyó évi szeptember hó 3-án rendeletet adott ki, mely a következőket rendel: 1. A multban hosszabb időre kiadott termelési engedélyek az 1923—24. évre az időre kitermelésre engedélyezett erdőkre nézve érvényben maradnak. 2. Az újonnan kitermelendő és ötven hektárnál kisebb összterületű erdőkre vágatási engedélyt az erdőgondnokságok főnökei adnak ujjaerdősítési kaució ellenében legfeljebb három hektárra. 3. Az 50—200 hektáros összterülettel bíró erdőkre szintén ujjaerdősítési kaució ellenében és legfeljebb hat hektárra az erdőigazgatóságok adnak vágatási engedélyt. 4. A 200 hektárnál nagyobb összterülettel bíró erdők dolgában fenti feltételek mellett az erdőigazgatóság intézkedik. Az ujjaerdősítési kaució kulcsa a következő: a) 20—30 éves lomberdőre, amelyeket csak galyazni szabad, 3000 lei hektáronként; b) a 30—100 éves erdőkre, ha teljesen kitermelnek, 2000 leu, ha csak a köbméteranyag feléig, 5000 leu hektáronként; c) a szurkos erdőkre és általában a hegyi erdőterületekre esetről-csetre állapítják meg a második pont alapján a feltételeket. Termelési engedélyeket az erdőigazgatóságok és erdőgondnokságok hivatalból és esetenként adnak ki, ők állapítják meg az ujjaerdősítési kauciót és ellenőrzik annak deponálását. A 200 hektárnál nagyobb erdőkre engedély iránti kérések az illetékes erdőhivatalnál nyújtandók be. A kérvényben az igazgatóságok által fel kell tüntetni az erdő területére, összetételére, korára és kitermelési módjára vonatkozó adatokat. Ezek alapján állapítják meg a kauciót, adnak ki vágatási engedélyt, mely utóbbi visszavonható, ha külföldön levő tulajdonosról, vagy szerződésnélküli termelőről van szó. A rendelet előírja, hogy a felekkel szemben a gondnokságok és igazgatóságok főnökei előzékenyek legyenek és a vágatási engedélyeket a fenti utmutatás figyelembevételével rövid időn belül adják ki.

— Legujabb őszi divatlapok megérkeztek és kaphatók a Laufer-féle könykereskedésben, Déván.

HIREK.

— Kinevezés. A belügyminiszter körösbányai főszolgabíróvá Turuk Miklós ottani szolgabíróvá nevezte ki.

— Tzgara-Samurcas Sándor, a szépművészetek intézetének igazgatója, a romániai muzeumok főfelügyelője országos körútjában megyéket is felkereste s itt számos látogatást tett. Déván a „Hunyadmegyei Múzeum“-ot tekintette meg s Mallász József múzeum-igazgatónak elismerését fejezte ki a látottak felett. A főfelügyelő a múzeumnak a román nemzeti népviseleti tárgyak beszerzésére tekintélyes összegű állami subvenciót juttatott. A múzeum-igazgató társaságában Szászvároson is járt s melegen érdeklődött az iskolák muzeumi iránt, melyek között a Kun-kollegium muzeuma érdemel különösebb figyelmet.

— Halálozások. Kovács Géza, tart. főhadnagy, Acsev. tisztviselő, Kovács Lajos brádi ref. esperes fia, életének 30-ik évében, a háboruban szerzett betegsége következtében, f. hó 7-én Brádon elhunyt. Temetése f. hó 9-én ment végbe, egész Brád oszlatlan részvéte mellett.

László Magduska, László Zoltán marosillyei ref. lelkész 3 éves kis leánya f. hó 8-án váratlanul meghalt. A temetés f. hó 9-én d. u. 4 órakor nagy részvét mellett ment végbe. A marosillyei magyarság, felekezetre való tekintet nélkül, a korán elhervadt virág koporsója köré seregett, hogy osztozzék a szülők mély fájdalomában. Nem csak a szülőket érte a fájdalom, hanem mindnyájunkat, akik a rokonszenves papi családot ismerik.

— Bezárták a Kaszinó kávéházát. Kedden a dévai kávéházi emberek kellemetlen meglepetésben részesültek. A Kaszinó lehuzott redőnyökkel ridegen fogadta a vendégeket, akiknek kíváncsiságát egy rendőr elégítette ki, amennyiben tovább tessékelt a csendes embereket. A kávéházat ugyanis büntetésképpen 8 napra bezáratta a polgármester. Az egészségügyi bizottság, amelynek tagja Dr. Robu Miklós vm. tiszti főorvos, Dr. Hosszu Jenő városi főorvos és Constantinescu Georgescu rendőrkapitány, pénteken, f. hó 5-én kiszállott és a kávéházat egészségügyi szempontból vizsgálat alá vette. A bizottság nem volt megelégedve a tapasztalt tisztasággal, kifogásolták a konyha, az udvar és egyéb helyiségek piszkosságát, illetve egészségügyi szempontból nem megfelelő voltát. A jegyzőkönyvet azonnal felterjesztették a polgármesterhez, aki tekintettel arra, hogy a kávéház bérlője már 1—2 ízben hasonló okból már kisebb—nagyobb büntetéssel már büntetve volt, az egészségügyi törvény 70 §-a alapján 8 napra bezáratta azaz, hogy azalatt a megfelelő takarítást hajtsa végre. Mi is helyesnek tartjuk, ha a hatóságok kellően ellenőrzik a kávéházakat és törvény értelmében járnak el. De jelen esetben nemcsak a bérlőt, hanem a közönséget is sújtotta a hatóság, mivel a bezárást éppen akkor rendelte el, amikor a népkerti vendéglő is becsukott, úgy, hogy — kisebb kávéházaktól eltekintve — Déva kávéhoz nélkül maradt. S ez nemcsak a dévaiakra, de különösképpen az idegenekre gyakorolt rossz hatást. Tudjuk, hogy a hatóság csak a közönség érdekét akarta szolgálni, amikor becsukta a kávéházat, de hogy mégis kárára volt annak az volt az oka, hogy a bezárást a legrosszabb időben rendelte el.

— Új igazolványt kap a lakosság. Az eddigi rendeletek szerint minden honpolgárnak egy úgynevezett „Buletin“-ja kell, hogy legyen, amellyel mindenütt bizonyíthatja állampolgárságát. Most a miniszterium ezt ki akarja cseréltetni, illetve helyette egy az utlevélhez hasonló fényképes igazolványt kiadni. A kicserélésre vonatkozólag még rendelet nem érkezett, mindössze annyi történt, hogy felsőbb helyről érdeklődtek aziránt, hogy Dévának hány igazolványra van szüksége.

— Ajándék a Múzeumnak. A „Hunyadmegyei Múzeum“-ot nagyon értékes és szép ajándékban részesítette Melitska János szászvárosi volt vendéglős. Ugyanis kiömlött madárgyűjteményének nagy részét, 28 darabot, a múzeumnak ajándékozta s ezzel a Hunyadmegyei Múzeum ornithologiai osztályának alapját vetette meg. A szép cselekedet nem szorul dicséretre. A múzeum igazgatósága ezúton is hálás köszönetet mond az adományozónak.

— Az állami ünnepek. Nagy Károly ref. püspök az erdélyi ref. egyházkerület espereseihez és lelkészeihez körlevelet intézett, amelyben elrendeli, hogy a városi egyházközösségekben az összes állami ünnepeken, a munkaszünetekkel összekötött állami ünnepeken pedig az összes községi egyházakban az istentiszteletet hétköznapokon d. e. 10 órakor kell megtartani. Együttal a lelkészeknek köteleességüké teszi, hogy az ünnepi istentiszteletek idejéről a helyi katonai és polgári hatóságokat 24 órával előbb írásban hivatalosan értesítsék. Az espereseknek pedig elrendeli az ünnepek pontos megtartásának ellenőrzését.

— Lopás. Az Issekutz-féle fűtcai drogériában hétfőn délben lopás történt. Déli zárás után ugyanis valaki álkulccsal behatolt az üzletbe és onnan a napi pénztárból mintegy 1300—1400 leit elemelt. A lopás annál inkább különös, mert fényes nappal történt és a város legforgalmasabb helyén. Ugy látszik, a helyzettel ismerős egyén követte el a tettet, mert Issekutz a délelőtti folyamán nagyobb értéket kapott kézhez, amit délben magával vitt. A vakmerő betörőnek valószínűleg arra fájhatott a foga.

— Befulladt a Marosba. A napokban Vasi Nicolae balatai munkás ökrösszekérrel akart átjutni a Maroson Balátáról. Mivel a víz nem volt mély, behajtotta az ökröket a vízbe, amelyek a folyó közepén valamitől megijedhettek, úgy, hogy a szekeret feldöntötték. Vasi Nicolae olyan szerencsétlenül esett az ökrök közé, hogy nem tudott kiuszni s így halálát lelta a hullámokban.

— Emberölés gondatlanságból. Még ez év februárjában történt, hogy Kudsiron Ioan Romosan egy reggel felment az erdőbe fát dönteni, illetve csusztatni, Lent a völgyben figyelmeztette az otlévköket, hogy vigyázzanak, mert egy óra múlva eregetni fogja a fákat. Mikor a fákat elengedte, kiáltott is, de a fa olyan gyorsan zuhant le a jeges havon, hogy Micu Romulus már nem tudott félreugrani, úgy, hogy a fa agyonfűtötte. A dévai törvényszék f. hó 11-én tárgyalta az esetet, amikor is Romosant gondatlanságáért 3 hónapi fogházra ítélte.

— Zongoratanítványokat korlátolt számban elfogad Székely Lajos volt színházi karnagy a Dévai Takarékpénztár épületében.

— Amerikába és Argentiniába ingyen senki sem tud jutni, de jól és olcsón utazik a Cosulich Line hajóin, București, Calea Griviței No. 181.

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

NYILTTÉR.

E rovatban közöltektől nem vállal felelősséget a Szerk. Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem elhunyt alkalmából részvétükkel, valamint a temetésen való megjelenésükkel mély fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.

özv. Lupu Nicolaené.

MIELŐTT

tan-, író-, rajzszerkesztésben és irodafelszerelési cikkekben szükségletét beszerezné, saját érdekében tekintse meg dusan felszerelt könyv-, papír- és rajzszerkesztésemet.

V. Laufer, Deva

Pontos kifizetés! Jutányos árak!
Telefonszám 35.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Zsilvölgyi bányászok a törvényszék előtt.

Folyó hó 11-én a lónyaytelepi állami bánya munkásai álltak a törvényszék előtt. Az volt a vád ellenük, hogy sztrájkra buzdították munkástársaikat. A vádlottak: Petzl Aladár, Bedea Iuon, Balázs Ferenc, Hajdu Ferenc, Locksancky Márta, Petro Ladislau. Ezekon kívül vádolva volt Elekes nevű bányász, aki nem jelent meg, Király Zsigmond és Pável, akik időközben Amerikába távoztak és Maidig József, aki azóta Magyarországra költözött.

A vád egy kis tüntetés-féléből kovácsolódott. A bányászok ugyanis már mintegy 4 hónapja nem kapták a nekik olcsóbb áron járó lisztet, szalonnát és egyéb élelmiszereket. Ezért a bányászok családja ez év júniusában az állami bánya igazgatósága elé vonult és tüntetészerűen követelték maguknak az élelmiszereket. Az igazgatóság akkor csendőrökkel kergette szét a tömeget és a fenti bányászokat vád alá helyezte.

A tárgyaláson Valer Socol bányaigazgató elismerte, hogy 4 hónapig nem adott ki élelmiszert. Nem adott ki, mert nem volt, bár a miniszterhez felírt ebben az ügyben. Az is kiírt a tárgyalás során, hogy a nemzeti szociálisták a vörös párt elleni haragjukból kifolyólag jelentették fel társaikat, illetőleg szolgáltatott adatokat ellenük. Különösen Bedea Iuon ellen bizonyították azt, hogy többször buzdította a munkásságot szervezkedésre és sztrájkra. Bedea többször hangoztatta, hogy Aninoszán csak 300-an vannak s ők 2000-en se tudnak valamit elérni. Az igazgató erről sem adott terhelő vallomást.

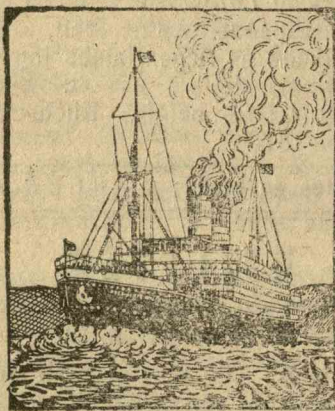
A törvényszék Bedeát sztrájkra való buzdításért 300 lei pénzbüntetésre ítélte, a többieket pedig felmentette.

Aki Lloyd 2009

Amerika,
Kanada,
Argentína,
Brazília-ba

gyorsan, kényelmesen, olcsón,
biztosan és direkt utazni akar,
az írjon azonnal

COSULICH LINE
București, Cal. Griviței 181.

vagy 235 2 15

COSULICH LINE
Timișoara, Str. I. C. Brătianu 18.

Levelezés az összes nyelveken. — Utasok szállítása modern kettős csavaru gyorsgőzösökön — Tengeri utazás tartama **csak 7 nap.** — Kifűző ellátás. — Nagy levegős kabinok 2, 4 és 6 személy részére. — Számos köszönő irások.

== Kérjen azonnal prospektust! ==

UNITED STATES LINES

Southampton-Cherbourg-tól
NEW-YORK felé

amerikai kormány gőzhajón

LEVIATHAN

október 30., november 20., december 15.

BRÉMÁBÓL Southampton és Cherbourg-on át NEW-YORK felé

GEORGE WASHINGTON

október 24.

december 29.

President Arthur
America
President Roosevelt
President Harding
President Fillmore

október 19.
október 31.
november 7.
november 14.
november 21.

december 22.
december 1.
december 12.
Január 16.

Indulás Southampton és Cherbourg-ból egy nappal később.
Közelebbi felvilágosítások az alábbi címeknél.

— Kedvező alkalom áruszállításra. —

UNITED STATES LINES

Vezérképviselet Románia részére:

„MERCUR” Bucarest, Calea Mosilor 51.
Temesvár, Hunyady-utca 8.
Czernovitz, Lilen gasse 15.

213 6—

Jó magaviseletű fiu, ki a középiskola 2—3 osztályát végezte és a román nyelvet bírja

tanulóul felvétetik

LAUFER VILMOS könyv- és papirkereskedésében, Déván.

Utleveleket

a leggyorsabban és legpontosabban

vizumoztat

GOMBÓ, DÉVA

Str. Cuza Voda (Székely-utca) 18.

Gyűjtőhely: Vadnai fényképésznél.

Futárjárat naponta. 228 3 3

Jó családból való és jó magaviseletű

fiu tanulónak felvétetik

Gál Béla üveg- és porcellánkereskedésében Déván. 163 13—

Eladó zongorák.

Egy eredeti Bösendorfer és egy rövid keresztúros zongora eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

SCHEIBEL VILMOS

ARAD, STR. EMINESCU 14. 214 6 10

— Elvállal mindennemű vízvezeték, csatornázási munkákat. —
Terveket, költségvetéseket díjtalanul készít.

Déván, a Strada Cuza Voda (Székely-utca) 21. szám alatt levő

h á z

mely áll: 6 szoba, konyha, kamara, 2 pince és mellékhelyiségekből

szabad kézből eladó.

Cím a kiadóhivatalban. 241 2

Ujjonnan átszervezet **ÉTTEREM**

a Neumann-féle vendéglő helyén

MEGNYILT. Abonánsok felvételnek pontos és tiszta kiszolgálás mellett. 236 2 2

KELMEFESTŐ ÉS VEGYTISZTÍTÓ!

F. LIDOLT, DEVA

Strada Griviței (Bolgár-utca), régi gőzmalomban

FEST, TISZTIT!

Gyászházák 24 óra alatt feketére festetnek.

GYŪJTŐHELYEK: 96 12 18

Dobra Deva Petrozsény
Plactér: Popovics-Strada Regele Pakl Ferenc
féle kalapüzletben. Ferdinand No. 12 férfiszabó-üzletében.
Walter-féle fodrász-üzletben.

HÁTEG: özv. Sámuel Antalné kézimunka előnyomdájában.

BUTOROK

a legjobb kivitelben állandóan raktáron és mérsékelt árak mellett kaphatók.

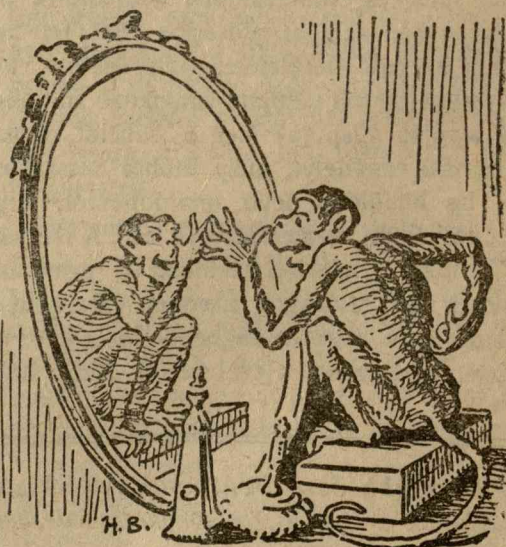
Victoria butorgyár Arad, Str. Ioan Calvin 42.

Lerakat: Neuman palota, Str. Horia. 215 6.20

1 darab szép, nagy

öntött vaskályha eladó.

Megtekinthető: Déva, Strada Aurel Vlaicu (Magyar-utca) 6. sz. a. udvarban. 231 3-2

Butorüvegeket, tükröket barock, csillag- és virágcsiszolással, valamint adott rajzok után művészi kivitelben készít

Hunwald üvegcsiszolda és tükrögyára, Cluj

Lloyd 1198 Strada Vlaicu (Bólyai-u.) 3. 90 35—
Telefon 1—47. Hibás tükröket újra fonsoroz.